

Література

1. Амеліна С.М., Аззоліні Л.С. та ін. *Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України.* – К. : Гете-Інститут / Ленвіт, 2006. – 90 с.
2. Гін А.О. *Прийоми педагогічної техніки: Вільний вибір. Відкритість. Діяльність. Зворотній зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителів.* – 2-ге вид. – Луганськ : СПД Резников, 2007. – С. 34–56.
3. *Иностранные языки и межкультурная коммуникация / Под ред. А.Ф. Зиновьева.* – М. : Наука, 2001. – 132 с.
4. Сафонова В.В. *Изучение языков международного общения в контексте диалога культур и цивилизаций / Виктория Викторовна Сафонова.* – Воронеж : Истоки, 1996. – 238 с.

УДК 87: 21

*Дмитренко О.В., к.філол.н., доцент
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка,
Виповська А.Є., студентка групи 201-ГФ,
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Соціокультурний компонент змісту навчання іноземної мови – це система знань, вмінь і навичок, оволодіння якими забезпечує розвиток іншомовної соціокультурної компетенції студентів, формування світогляду, моралі і поведінки, підготовку до суспільного життя в багатокультурному суспільстві.

Проблема формування соціокультурної компетенції є актуальною, оскільки Україна зміцнює стосунки й зв'язки з європейськими й світовими державами. Нові соціально-економічні, культурні й політичні реалії в напшій країні, розширення міжнародних зв'язків вимагають переосмислення ролі, функцій і значення іноземних мов у формуванні здібності молодої людини жити й працювати в іншомовному середовищі. Тому у процесі формування іншомовної комунікативної компетенції поряд з мовною та мовленнєвою особливого значення набуває соціокультурна компетенція, яка складається з загальнокультурних, країнознавчих та лінгвокраїнознавчих знань і навичок спілкування.

У сучасній вітчизняній і зарубіжній педагогіці багато уваги приділяється питанням особливостей взаємодії культури й освіти, специфіки культурологічного підходу до освіти, вводяться поняття мультикультурної освіти, соціокультурного середовища. Дослідники в галузі освіти (С.У.Гончаренко, І.А.Зязюн, В.Г.Кремень, А.Й.Капська) доходять висновку,

що жоден з елементів освітнього процесу не вільний від культурного впливу. Педагогам необхідно осмислити, що на процеси викладання й учіння впливають найсуттєвіші цінності, переконання й установки, а також домінуючі когнітивні й комунікативні типи та лінгвістичні зразки культури.

Ідея підходу до освіти й виховання з позицій взаємовпливу культур широко розповсюдилась у зарубіжній педагогічній науці (J.Banks, H.Giroux, R.Hills, P.Hoelsher, Y.Pay, B.Sanders). Весь історичний досвід свідчить про значення зв'язку освіти й культури. Р.Шмідт пише: «Педагогіка і її розвиток знаходиться в найтіснішому зв'язку з культурою народу взагалі... виховання йде вперед заодно з культурою народу» [3].

У науковій літературі досить детально описано зв'язок методики навчання іноземних мов у середніх і вищих навчальних закладах з педагогікою та лінгвістикою [1, с. 70]. В той же час урахування лінгвістичних та педагогічних аспектів у формуванні соціокультурної компетенції на етапі вивчення мови для професійного спілкування потребує додаткових досліджень.

Навчальна діяльність студентів у сучасних вишах організується таким чином, щоб вони виконували вмотивовані дії з мовленнєвим матеріалом для вирішення комунікативних завдань, спрямованих на досягнення цілей та намірів спілкування. Нова мета навчання іноземної мови – використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу – загострює особливу увагу до соціокультурного складника іншомовної комунікативної компетенції. Оволодіння соціокультурною компетенцією, як відомо, передбачає засвоєння необхідного мінімуму соціокультурних знань, а також системи навичок та вмінь узгоджувати свою поведінку у відповідності до цих знань та вмінь

Соціокультурна компетенція передбачає знайомство тих, хто навчається, з національно-культурною специфікою мовленнєвої поведінки і здатністю користуватися елементами соціокультурного контексту, релевантними для породження і сприйняття мовлення з точки зору носіїв мови. Ці елементи – звичаї, правила, норми, соціальні умовності, ритуали, соціальні стереотипи, країнознавчі знання та ін. О.О. Коломінова переконана в тому, що розглядаючи соціокультурну компетенцію, слід говорити не просто про фонові країнознавчі знання, а про культурно-країнознавчу компетенцію [2, с. 8].

З викладеного можна зробити висновок, що сучасні методисти поряд із мовною (лінгвістичною), мовленнєвою складовою велику увагу приділяють формуванню соціокультурної компетенції, без володіння якою, навіть за наявності високого рівня мовної й мовленнєвої компетенцій, повноцінне спілкування з носіями мови неможливе. Ми переконані, що саме соціокультурний компонент іноземної мови створює найкращі умови для виховання у студентів не тільки визнання розбіжностей у своїй і чужих

культурах та поважного ставлення до них, але й допомагає розбудити почуття гордості за свою країну, народ, культуру.

Література

1. Ишханян Н.Б. Лингвострановедческие основы формирования в языковом педагогическом вузе лингвосоциокультурной компетенции / Наталья Борисовна Ишханян // Иноземні мови. – 1995. – №3–4. – С. 69–73.
2. Коломінова О.О. Методика формування соціокультурної компетенції учнів молодшого шкільного віку в процесі навчання усного англомовного спілкування. Автореф. дис.- канд. пед. наук / Коломінова О.О. – К., 1999. – 16 с.
3. White L. *The Science of Culture* / White L. // *The Science of Culture: A Study of Man and Civilization*. N.Y., 1949. – 444 p.

УДК 378.14

*Кальнік О.П., к.пед.н., доцент
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ACHIEVEMENT ASSESSMENT IN THE HUMANITIES: AXIOLOGICAL APPROACH

Educators all over the world over become more and more concerned with values. Researchers emphasize the need for an integrated approach to the formation of values, formation of whole person and comprehensive development of personality.

It is obvious that the leading role in the formation of students' value orientations belongs to the humanities. In this connection there is an acute problem of identifying and evaluating students' value orientations. What assessment methods should the teachers of the humanities use, not being professional psychologists and social scientists, to identify students' value orientations?

Pedagogical axiology, a relatively new branch of pedagogy, is the science that studies education values (a system of values, norms, canons and ideals that manage the interaction in the realm of education and forms the corresponding component in the structure of an individual's personality), their nature, functions and interactions. In this context values are the most important components of an individual's internal culture. They are expressed in attitudes, properties and qualities that define an individual's relationship to society, nature, other people and self [1].

In terms of axiological approach, learning outcomes in the humanities are the system and the hierarchy of universal, national and social values, and this marks the features of humanities content and outcomes of students' cognitive activity. As distinguished from the mainly empirical approaches of the natural sciences, the humanities use methods that are primarily analytical, critical, or